

Stichting MusicalMakers

Geadviseerd subsidiebedrag: € 0

Gevraagd subsidiebedrag: € 977.000

Over de instelling

Stichting MusicalMakers (hierna: MusicalMakers), ontwikkelinstellingen, Amsterdam

MusicalMakers is een productiehuis van nieuwe Nederlandse musicals. De instelling stelt zich ten doel kwalitatief hoogstaande, eigentijdse musicals te ontwikkelen voor een breed en divers publiek. Zij wil enerzijds jonge makers een plek bieden om zich te ontplooiën op het gebied van schrijven, performen, musiceren, regisseren, vormgeven en produceren, en anderzijds de musical als genre vooruit helpen. MusicalMakers constateert dat de musicaldiscipline in Nederland op een dusdanige wijze is ingericht, dat er geen ruimte is voor experiment en vernieuwing. De musicals die deze instelling wil ontwikkelen moeten maatschappelijk relevante thema's van deze tijd behandelen. Jonge makers worden door MusicalMakers artistiek, productioneel en zakelijk ondersteund.

Subsidieadvies

De aanvraag voldoet aan de eisen als bedoeld in artikel 3.47 van de Regeling op het specifiek cultuurbeleid.

De Raad voor Cultuur (hierna: raad) oordeelt positief over Stichting MusicalMakers. Echter, na zorgvuldige weging van de aanvragen binnen dezelfde categorie adviseert de raad MusicalMakers geen subsidie toe te kennen. Hij verwijst voor een toelichting op de afweging naar de inleiding bij deze categorie.

Beoordeling

Artistieke/inhoudelijke kwaliteit van de kernactiviteiten

MusicalMakers is in de subsidieperiode 2021 - 2024 als nieuwe instelling in de Culturele basisinfrastructuur (BIS) gekomen en heeft een tumultueuze eerste vier jaar achter de rug. Om te beginnen moest het innige partnerschap met DeLaMar worden ontvlochten. Enkele wisselingen binnen de directie en de raad van toezicht waren hiervan het gevolg. Eind 2022 heeft de VandenEnde Foundation zijn jaarlijkse bijdrage stopgezet, wat tot een andere prioriteitenstelling leidde. Sinds april 2023 heeft de instelling een nieuwe organisatiestructuur opgetuigd en heeft er een verhuizing plaatsgevonden uit Amsterdam-West naar Weesp.

Door al deze perikelen is er van de voorgenomen ontwikkeling van nieuwe Nederlandse musicals onvoldoende terechtgekomen. De raad is teleurgesteld over de beperkte output van MusicalMakers in de afgelopen vier jaar. Hij heeft daarom de kwaliteit van de ontwikkeltrajecten nauwelijks kunnen beoordelen.

Met de komst van de nieuwe directeur, met de terugkeer van ROSE Stories als vaste, coproducerende partner en met de verhuizing naar Weesp heeft de instelling een nieuwe start gemaakt. De raad heeft waardering voor de ontmoetingsplaats die de instelling in Weesp in relatief korte tijd heeft gecreëerd. Jonge mensen met ambities om de musical te vernieuwen kunnen bij MusicalMakers terecht met hun vragen. Een interessante groep begeleiders biedt verschillende werkvormen aan om talenten te coachen.

De nieuwe koers van MusicalMakers is helder. De instelling richt zich op de ontwikkeling van het genre musical en wil schrijvers, componisten, vormgevers, regisseurs en spelers ondersteunen bij het ingewikkelde en tijdrovende maakproces van nieuwe musicalproducties voor de kleine en middenzaal. MusicalMakers wil nadrukkelijk een 'kraamkamer' van nieuwe musicals zijn. De plannen behelzen primair de ontwikkeling van nieuw materiaal, waarbij de makers ondergeschikt zijn aan de productie zelf. Het gaat MusicalMakers minder om het creëren van een vrije ruimte voor talenten, en meer om het vergroten van de kwaliteit en de toegankelijkheid van het genre. Dit blijkt ook uit de inrichting van het ontwikkeltraject, dat in drie fasen is opgedeeld: een *story research*-fase, een schrijffase en een workshopfase. Elke fase wordt afgesloten met een presentatie. Ieder jaar wordt er aan zo'n zestien nieuwe producties gewerkt, die zich in verschillende fasen bevinden. Het hoofddoel van dit traject is om twee van de producties in de workshopfase daadwerkelijk door te ontwikkelen tot volwaardige musicals.

De projecten die MusicalMakers voor de subsidieperiode 2025 - 2028 in de steigers heeft staan, zijn deels gekoppeld aan jonge en onervaren, en deels aan midcareer en zeer ervaren makers, zoals Eline Arbo en Guy Weizmann. De raad begrijpt dat het inhuren van bekende namen soms nodig is voor de levensvatbaarheid van een nieuwe musical, maar hij hoopt dat er genoeg tijd en ruimte overblijft voor jonge talenten.

Daarnaast wil MusicalMakers fungeren als een 'kennishub' voor iedereen in de sector. Door middel van masterclasses, *writers rooms* en een maandelijks creatief spreekuur kunnen makers ideeën uitwisselen en inspiratie opdoen. Alle kennisprogramma's zullen worden opgenomen en bewerkt tot podcasts en vervolgens in een online bibliotheek beschikbaar

worden gesteld. Op die manier wil de instelling bijdragen aan de ontwikkeling van het genre musical.

De raad constateert dat de plannen van MusicalMakers over de hele linie ambitieus zijn. Zo gaat de instelling uit van een flinke stijging van het aantal toeschouwers en de publieksinkomsten. De aanvraag die de instelling vier jaar geleden indiende, ademde eenzelfde optimisme en ambitie. Verschillende zaken die toen werden aangekondigd, zoals een jaarlijks musicalcongres en de samenwerking met ROSE Stories, zijn toen niet van de grond gekomen. Dit was niet bevorderlijk voor het vertrouwen van de raad in de nieuwe plannen van MusicalMakers. De instelling heeft zich in de afgelopen jaren onvoldoende doorontwikkeld van een beginnende BIS-instelling naar het toonaangevende productiehuis van musicals en musicaltalent dat ze beoogde te worden. MusicalMakers heeft recent een nieuwe start gemaakt en moet naar de mening van de raad eerst haar draai vinden op de nieuwe plek en onder de nieuwe directie voordat ze eraan toe is opnieuw als BIS-instelling te functioneren.

Maatschappelijke betekenis

MusicalMakers formuleert een heldere visie op het genre musical als verbinder en als middel bij uitstek om sociaal-maatschappelijke onderwerpen bij een breed publiek onder de aandacht te brengen. Uit de plannen blijkt dat de instelling voornemens is hier in de komende periode in te investeren. Zo wil MusicalMakers samen met OpusOne en makers met een Indonesische en Molukse achtergrond een musical ontwikkelen over intergenerationeel trauma. MusicalMakers noemt voornamelijk partners in het artistiek-culturele domein, terwijl de nieuwe verhalen die op het programma staan zich naar het oordeel van de raad ook prima lenen voor een samenwerking met partijen uit het sociaal-maatschappelijke domein.

Positief is de raad over de activiteiten en plannen van MusicalMakers op het educatieve vlak. In de afgelopen periode speelde de instelling 140 voorstellingen van de musical Cirkels op vmbo's en havo's. Voor de nieuwe beleidsperiode wil de instelling minimaal drie educatie-activiteiten ontwikkelen: een toolkit voor het succesvol opzetten van een groep 8-musical, een middelbare schoolmusical en de organisatie van masterdagen en werkweken voor studenten van vakopleidingen voor theater, dans, muziek en pop.

MusicalMakers gaat in de aanvraag voldoende in op de kernwaarden van de Fair Practice Code, zoals solidariteit, duurzaamheid en vertrouwen. Op het beleid ter bevordering van de sociale veiligheid wordt niet uitgebreid gereflecteerd. Er is een externe vertrouwenspersoon en een protocol, dat wordt gedeeld met de medewerkers. De instelling beschrijft hoe ze eerlijke beloning nastreeft, al uit zij dienaangaand haar zorgen over de

meerjarenbegroting voor de periode 2025 - 2028 (zie 'Bedrijfsmatige gezondheid'). Het is prijzenswaardig dat de instelling uitsluitend met partners werkt die de code onderschrijven.

De toepassing van de Code Diversiteit & Inclusie is over de gehele linie goed. De diversiteit van het programma spreekt uit alle plannen, die draaien om verhalen van mensen wier stem nog onvoldoende wordt gehoord. In de aanvraag maakt de instelling tevens inzichtelijk hoe de organisatie is samengesteld qua leeftijd, gender, etniciteit en neurodiversiteit.

Toegankelijkheid

Brede toegankelijkheid is een basisvoorwaarde voor MusicalMakers. Bij de selectie van nieuwe projecten wordt bij aanvang al de vraag gesteld of de musical zal gaan resoneren bij een groot publiek. Een actief reisbeleid moet hier mede toe bijdragen. De instelling is daarom aangesloten bij een nieuw netwerk van (kleinere) vlakkevloertheaters in het land onder de naam 'het Theaterverbond'. Bij succes stroomt een nieuwe musical vanuit de kleine zaal door naar een groter speeldomein.

In de afgelopen subsidieperiode werden met de presentatie van nieuwe musicals en kennisprogramma's bij MusicalMakers jaarlijks gemiddeld 3.500 bezoekers bereikt, waarbij live en digitale bezoekers bij elkaar zijn opgeteld. De raad stelt vast dat dit aantal voor een laagdrempelig genre als musical erg bescheiden is. De instelling spreekt voor de komende periode de ambitie uit de bezoekerscijfers te laten toenemen tot minimaal 50.000 per jaar voor de kleinere, midden- en grotezaalproducties. De raad vraagt zich af of deze forse stijging realistisch is. De organisatie verwacht dat dit in samenwerking met een aantal gevestigde namen haalbaar moet zijn. Ook is MusicalMakers voornemens extra te investeren in het betrekken van publiekswerkers. De uitgebreide plannen op het gebied van digitale marketing, data-analyse en de inzet van social media zijn goed beschreven.

Het MusicalMakers-publiek is divers samengesteld, zowel wat betreft leeftijd als culturele achtergrond. Bij de workshoppresentaties had 33 procent van de bezoekers een niet-westerse achtergrond. De raad vindt het interessant hoe de instelling bij de zoektocht naar een diverser publiek gebruikmaakt van verschillende klankbordgroepen. Zo wordt bijvoorbeeld aansluiting gezocht bij de 'Vrouwen van Weesp', een lokale stichting die de zelfredzaamheid en integratie van vrouwen met een migratie-achtergrond bevordert. Tevens maakt de instelling gebruik van *story researchers* die gesprekken organiseren met mensen in het land om te onderzoeken of zij zich herkennen in de behandelde thematiek. Ook de genoemde toolkit voor groep 8-leerlingen kan jonge en cultureel diverse kinderen al warm maken voor het genre.

Bedrijfsmatige gezondheid

MusicalMakers is een financieel gezonde instelling. Wel gaat zij uit van een forse toename in de baten en lasten. Voor een deel is dit te begrijpen, gezien het ambitieuze activiteitenprogramma, maar de raad vraagt zich tegelijk af hoe reëel deze toename is. De financieringsmix voor de komende periode is gevarieerd, waarbij een relatief groot deel eigen inkomsten wordt gegenereerd. Dit is het gevolg van lezingen, workshops en kickback-inkomsten uit de grotezaalproducties.

Het ontwikkelen en produceren van een musical is een kostbare operatie. Om die reden werkt MusicalMakers veel met coproductenten. Zo heeft ze vaste verbintenissen met ROSE Stories, OpusOne, NITE en Jakop Ahlbom. Zodra een musical de schrijffase ingaat, worden deze coproductenten voor de helft verantwoordelijk. Gevolg hiervan is dat de ontwikkelkosten kunnen worden gedeeld. De raad begrijpt deze gang van zaken goed, maar vraagt zich wel af hoe de artistieke onafhankelijkheid van zowel MusicalMakers als de makers is geborgd.

In de aanvraag staat MusicalMakers uitgebreid stil bij de ontwikkeling van de lonen in de periode 2025 - 2028. Als de instelling rekening wil houden met fair pay zullen de loonkosten aanzienlijk stijgen. MusicalMakers gaat ervan uit dat het ministerie deze stijging gedeeltelijk zal opvangen. De instelling mag er echter niet van uitgaan dat de rijkssubsidie zal toenemen in de periode 2025 - 2028: in het geval de prijsbijstelling in werkelijkheid lager uitvalt dan door de instelling berekend, zal dit een gat in de begroting veroorzaken. Hier loopt de instelling een risico.

Vier jaar geleden is MusicalMakers in de BIS gekomen onder de voorwaarde dat de zorgen over de governancestructuur zouden worden weggenomen. Om die reden heeft de instelling er in 2023 voor gekozen DeLaMar West te verlaten en een meer autonome positie op te bouwen in Weesp. De raad had graag meer inzicht gekregen in de huidige relatie van MusicalMakers met de VandenEnde Foundation. In de aanvraag is sprake van 'herijking', maar wat deze precies inhoudt, wordt niet duidelijk.

MusicalMakers heeft een raad van toezicht bestaande uit zes leden. De toepassing van de principes uit de Governance Code Cultuur wordt goed beschreven en onderbouwd.

Geografische spreiding

MusicalMakers is gevestigd in Weesp (gemeente Amsterdam). Binnen de categorie Ontwikkelinstanties zijn er meer aanvragers dan beschikbare plekken. Een goede geografische spreiding kan worden gerealiseerd op basis van afweging van de vestigingsplaatsen van de aanvragers.